

WOJSKOWA AKADEMIA TECHNICZNA

Grafika komputerowa

Sprawozdanie z pracy laboratoryjnej Nr 4-5

Temat: Modelowanie oświetlenia 3D w OpenGL

Prowadzący: dr inż. Marek Salamon

Autor: Mateusz Jasiński WCY20IJ1S1

Data wykonania: 15.01.2023

1. Treść zadania

Lab 4:

Zadanie laboratoryjne – zestaw 8

- Wykorzystując projekt „szescian” napisać fragment programu:
 - generujący osie układu współrzędnych XYZ w kolorach (r, g, b) ; **0.5 pkt.**
 - umożliwiający zmianę odległości obserwatora od obiektu w zakresie $(odlmin, odlmax)$; **0.5 pkt.**
 - obrotów obserwatora w pełnym zakresie (od 0 do 360 stopni) wokół osi OX, OY i OZ. **0.5 pkt.**
- Wykorzystując funkcje GL_TRIANGLES napisać program przedstawiający obraz perspektywiczny stożka ściętego o promieniu dolnej podstawy R , promieniu górnej podstawy r i wysokości h . Podstawy stożka wygenerować za pomocą funkcji GL_TRIANGLE_FAN. Podstawa stożka leży na płaszczyźnie XZ, oś stożka łączy punkty $(0,0,0)$ i $(0,h,0)$. **1.5 pkt.**
- Wprowadzić możliwość interaktywnej zmiany liczby podziałów pionowych bryły w zakresie od 4 do 64. **1 pkt.**
- /zadanie indywidualne/ **4 pkt.**

Laboratorium GK- ćwiczenie 4

▲ Temat: Modelowanie obiektów 3D

Wykorzystując wybrane funkcje modelowania geometrycznego biblioteki OpenGL napisać program przedstawiający obraz perspektywiczny bryły o zadanych parametrach:

Użytkownik za pomocą klawiatury powinien mieć możliwość:

- wprowadzania liczby podziałów pionowych i poziomych bryły w zakresie od 4 do 64,
- zmiany odległości obserwatora od obiektu,
- zmiany orientacji obserwatora (obroty względem osi X, Y i Z).

8.(X2) $\frac{3}{4}$ walca w trybie GL_QUADS o promieniu podstawy 5 i środku w punkcie $(0, 0, 0)$, wysokości 4,

Lab 5:

Zadanie laboratoryjne

Wykorzystując biblioteki OpenGL i GLUT oraz plik materials.h napisać program przedstawiający perspektywiczny obraz bryły z **ćwicz. 4** pokrytej materiałem o podanych właściwościach. Bryłę należy oświetlić dwoma źródłami światła o podanych parametrach.

Program powinien umożliwiać:

1. Zobrazowanie modelu geometrycznego bryły; (glPolygonMode) **0.5 pkt.**
2. Wyznaczenie wektorów normalnych; (*zobrazowanie w celu weryfikacji poprawności*) **1 pkt.**
3. Niezależne włączanie i wyłączanie źródeł światła (2 światła); **1 pkt.**
4. Zmianę materiału bryły (3 materiały); **1 pkt.**
5. Zmianę trybu cieniowania; (glShadeModel) **0.5 pkt.**
6. Zmianę liczby podziałów bryły; **/ćwicz.4 brak -0.5 pkt./**
7. Zmianę położenia obserwatora; **/ćwicz.4 brak -0.5 pkt./**
8. Zobrazowanie menu programu. **0.5 pkt.**

Modelowanie oświetlenia – Zestaw 3

Wykorzystując biblioteki OpenGL i GLUT oraz plik materials.h napisać program przedstawiający perspektywiczny obraz bryły z **ćwicz. 4** pokrytej materiałem o podanych właściwościach. Bryłę należy oświetlić dwoma źródłami światła o podanych parametrach.

Program powinien umożliwiać:

1. Zobrazowanie modelu geometrycznego bryły; (glPolygonMode) **0.5 pkt.**
2. Zobrazowanie wektorów normalnych; (*weryfikacja poprawności obliczeń*) **1 pkt.**
3. Niezależne włączanie i wyłączanie źródeł światła; **1 pkt.**
4. Zmianę materiału bryły; **1 pkt.**
5. Zmianę trybu cieniowania; (glShadeModel) **0.5 pkt.**
6. Zmianę liczby podziałów bryły; **/ćwicz.4 brak -0.5 pkt./**
7. Zmianę położenia obserwatora; **/ćwicz.4 brak -0.5 pkt./**
8. Zobrazowanie menu programu. **0.5 pkt.**

Zadanie 8

Materiały:

1. Właściwości materiału nr 1: **niebieski błyszczący** (widziany w białym świetle),
2. Właściwości materiału nr 2: **szary matowy** (widziany w białym świetle),
3. Właściwości materiału nr 3: **polerowane złoto**

Źródła światła:

Źródło nr 1:

- typ: **reflektor** (ang. *spot*),
- kolor: **żółty**,
- natężenie: **1**,
- kąt odcięcia: **45°**,
- położenie: **zmienne** po orbicie kołowej o środku w punkcie $S(0,0,0)$ z możliwością interaktywnej zmiany następujących parametrów:
 - o promienia orbity,
 - o prędkości kątowej (3 różne prędkości),
 - o kąta nachylenia orbity do osi OX,
- kierunek świecenia: **na obiekt**.

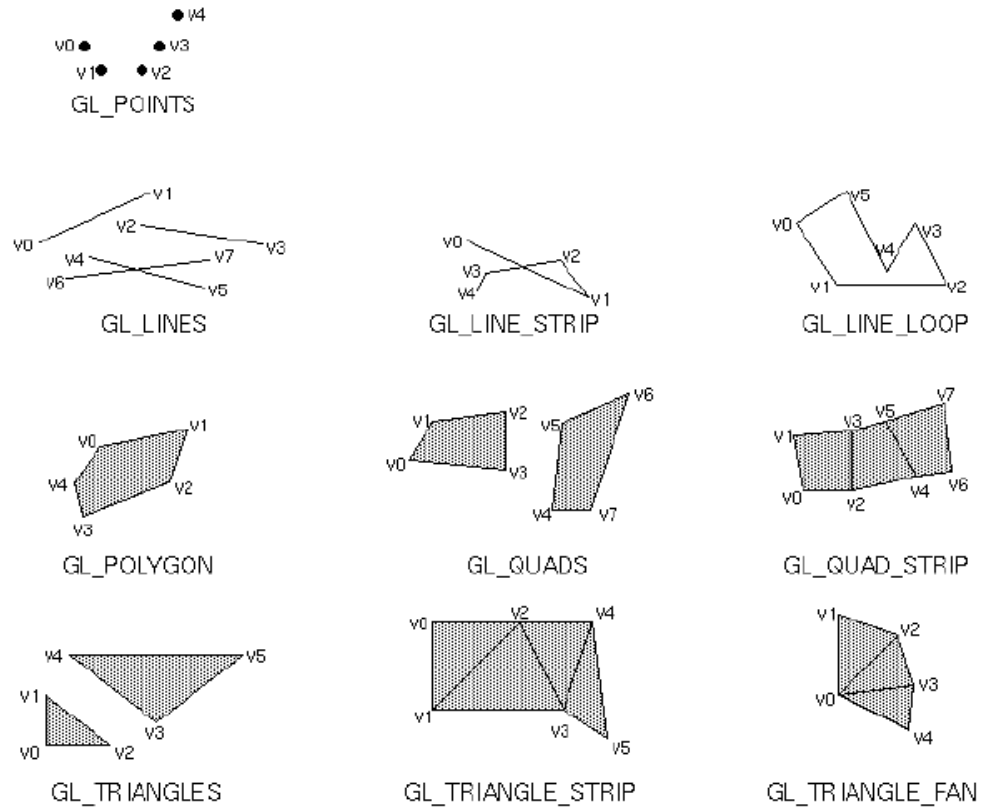
Źródło nr 2:

- typ: **kierunkowe**,
- kolor: **fioletowy**,
- natężenie: **0.7**,
- położenie: **stałe** w punkcie $P(10,-5,10)$ układu współrzędnych obserwatora.
- kierunek świecenia: **na obiekt**.

2. Wstęp teoretyczny

Laboratorium 4

Tworzenie obiektów 3D w OpenGL polega na tworzeniu punktów w przestrzeni za pomocą funkcji `glVertex3f` oraz wybraniu odpowiedniego trybu do ich połączenia. Jest wiele trybów, a każdy z nich łączy punkty na swój sposób. Niektóre tryby tworzą linię tylko między 2 (`GL_LINES`) lub 3 (`GL_TRIANGLES`) punktami, inne mogą łączyć potencjalnie nieskończenie wiele (ograniczenia sprzętowe, zasobów) punktów np. `GL_TRIANGLE_FAN`.

Laboratorium 5

Do tworzenia wektorów w OpenGL używana jest funkcja `glNormal3f`, która służy do określenia wektora normalnego dla powierzchni trójkąta lub innego typu geometrii. Wektor normalny jest wektorem prostopadłym do powierzchni, który jest używany do określenia kierunku oświetlenia i cieniowania powierzchni.

`glLight` - służy do konfiguracji oświetlenia, takiego jak położenie, kolor i natężenie źródła światła.

`glMaterial` - służy do konfiguracji właściwości materiałów, takich jak kolor, połysk i odpowiedź na światło.

3. Cel ćwiczenia i sposób rozwiązania

Laboratorium 4

Cel ćwiczenia

Głównymi celami ćwiczenia było:

- dodanie osi XYZ w kolorach (r, g, b)
- zmiana pozycji obserwatora
- stworzyć obiekt 3D stożka ściętego z możliwością zmiany liczby podziałów pionowych
- stworzyć obiekt 3D $\frac{3}{4}$ walca z możliwością zmiany liczby podziałów pionowych i poziomych

Dodanie osi XYZ

Dodanie osi polegało na użyciu trybu GL_LINES do stworzenia 3 linii na odpowiednich osiach o danym kolorze. Do uzyskania wyniku wystarczyło dodać 2 punkty na jednej z osi przy pomocy funkcji glVertex3f, które w trybie GL_LINES zostają połączone i tworzą linie.

Kod programu

```
void Rysuj0x0y0z()
{
    // Początek tworzenia układu współrzędnych
    glBegin(GL_LINES);

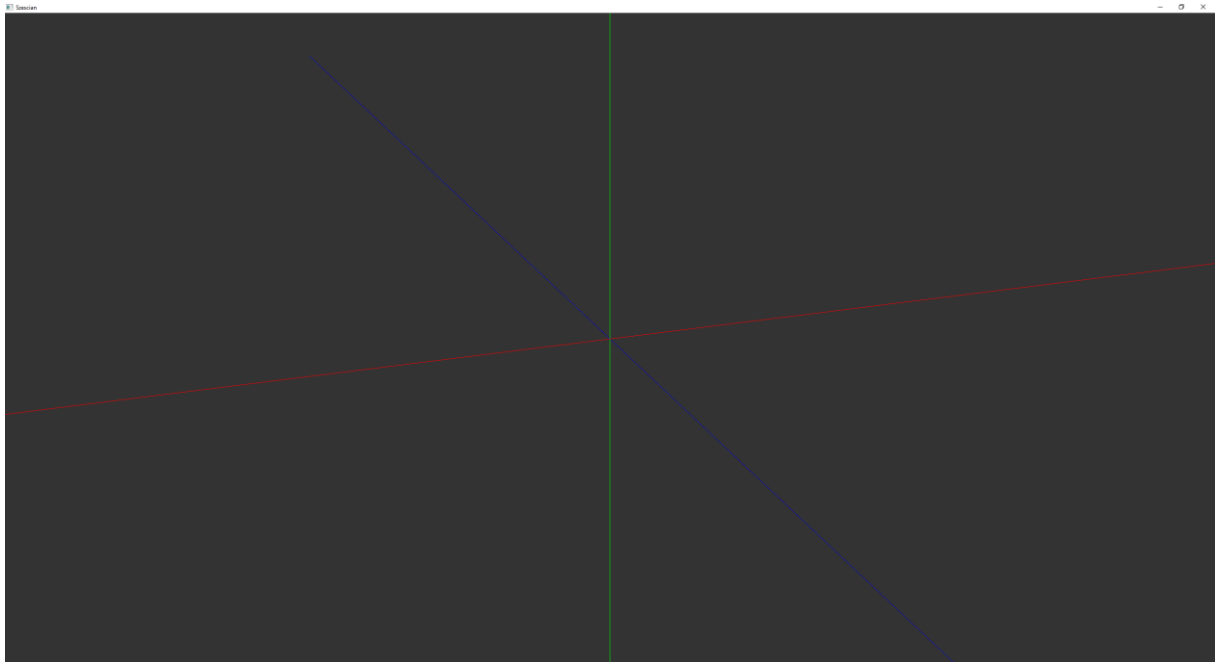
    // Oś X
    glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);
    glVertex3f(-100.0, 0.0, 0.0);
    glVertex3f(100.0, 0.0, 0.0);

    // Oś Y
    glColor3f(0.0, 1.0, 0.0);
    glVertex3f(0.0, -100.0, 0.0);
    glVertex3f(0.0, 100.0, 0.0);

    // Oś Z
    glColor3f(0.0, 0.0, 1.0);
    glVertex3f(0.0, 0.0, -100.0);
    glVertex3f(0.0, 0.0, 100.0);

    // Koniec tworzenia układu współrzędnych
    glEnd();
}
```

Efekt

Zmiana pozycji obserwatora

Do zmiany pozycji obserwatora potrzebujemy zmiennych GLfloat przechowujących położenie obserwatora:

- OBSERWATOR_ODLEGOSC – przechowuje odległość obserwatora od początku układu
- OBSERWATOR_OBROT_X – przechowuje kąt obrotu obserwatora względem osi X
- OBSERWATOR_OBROT_Y – przechowuje kąt obrotu obserwatora względem osi Y
- OBSERWATOR_OBROT_Z – przechowuje kąt obrotu obserwatora względem osi Z

Dodatkowo dodać możliwość modyfikacji wartości tych zmiennych przez użytkownika, można to zrobić poprzez dodanie obsługi klawiszy i przypisanie modyfikacji zmiennych pod konkretne przyciski np. strzałki.

Kod programu

```
void WyswietlObraz(void)
{
    // Wyczyszczenie bufora koloru i bufora głebokosci
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT|GL_DEPTH_BUFFER_BIT);

    // Przejscie w tryb modyfikacji macierzy przekształcen geometrycznych
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);

    // Zastapienie aktywnej macierzy macierza jednostkowa
    glLoadIdentity();

    // Ustalenie polozienia obserwatora
    glTranslatef(0, 0, -OBSERWATOR_ODLEGOSC);
    glRotatef(OBSERWATOR_OBROT_X, 1, 0, 0);
    glRotatef(OBSERWATOR_OBROT_Y, 0, 1, 0);
    glRotatef(OBSERWATOR_OBROT_Z, 0, 0, 1);

    // Narysowanie osi x,y,z
    RysujOxOyOz();

    // Narysowanie szescianu
    // RysujSzescian(bok);
    RysujStozekSciety(N, R, h, r);

    // Przelaczenie buforow ramki
    glutSwapBuffers();
}
```

```
void ObslugaKlawiszySpecjalnych(int klawisz, int x, int y)
{
    switch (klawisz)
    {
        case GLUT_KEY_UP:
            OBSERWATOR_OBROT_X = OBSERWATOR_OBROT_X + 1.0;
            break;

        case GLUT_KEY_DOWN:
            OBSERWATOR_OBROT_X = OBSERWATOR_OBROT_X - 1.0;
            break;

        case GLUT_KEY_LEFT:
            OBSERWATOR_OBROT_Y = OBSERWATOR_OBROT_Y - 1.0;
            break;

        case GLUT_KEY_RIGHT:
```



```

        OBSERWATOR_OBROT_Y = OBSERWATOR_OBROT_Y + 1.0;
        break;

    case GLUT_KEY_HOME:
        OBSERWATOR_OBROT_Z = OBSERWATOR_OBROT_Z + 1.0;
        break;

    case GLUT_KEY_END:
        OBSERWATOR_OBROT_Z = OBSERWATOR_OBROT_Z - 1.0;
        break;
    }
}

void ObslugaKlawiatury(unsigned char klawisz, int x, int y)
{
    switch (klawisz)
    {
    case '1':
        if (OBSERWATOR_ODLEGLOSC - 1 < odlmin) break;
        else OBSERWATOR_ODLEGLOSC--;
        break;
    case '!':
        if (OBSERWATOR_ODLEGLOSC + 1 > odlmax) break;
        else OBSERWATOR_ODLEGLOSC++;
        break;
    case '2':
        if (N > minN)
            N -= 1.0;
        break;
    case '@':
        if (N < maxN)
            N += 1.0;
        break;
    case 27:
        exit(0);
        break;
    }
}

```

Stożek ścięty

Stożek ścięty składa się z 2 postaw i boków, gdzie:

$R = 8$ – promień dolnej podstawy

$r = 7$ – promień górnej podstawy

$h = 8$ – wysokość boków

Do stworzenia boków wykorzystujemy tryb `GL_TRIANGLES`, a do podstaw

`GL_TRIANGLE_FAN`. Boki powstają poprzez łączenie 2 trójkątów stworzonych przez funkcję `glVertex3f` w kwadraty, które stanowią ściany stożka ściętego. Podstawa powstaje przy pomocy trybu `GL_TRIANGLE_FAN`, która łączy punkt początkowy z każdym kolejnym dodanym punktem, dodatkowo łączy dwa kolejno dodane punkty ze sobą. Funkcja ta łączy punkty tworząc coś przypominające wachlarz, stąd też dopisek `_FAN`.

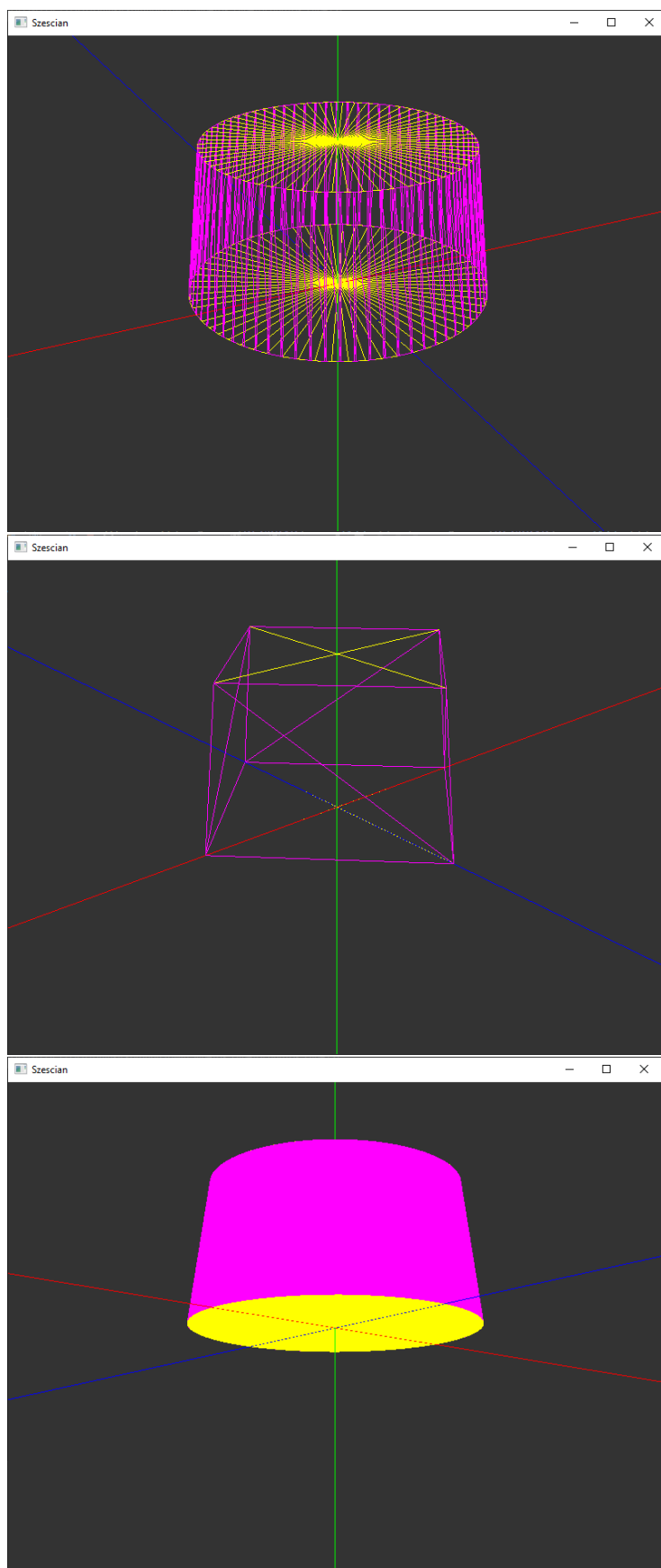
Kod programu

```
void podstawa(int n, float r, float h)
{
    double dAlfa = 360.0 / (double)n;
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    glBegin(GL_TRIANGLE_FAN);
    glVertex3f(0.0, h, 0.0);
    for (int i = 0; i * dAlfa <= 360.0; i++)
        glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * dAlfa)), h, r * sin(DEG2RAD(i * dAlfa)));
    glEnd();
}

void RysujStozekSciety(int n, float R, float h, float r)
{
    double dAlfa = 360.0 / (double)n;
    glColor3f(1.0, 0.0, 1.0);
    glBegin(GL_TRIANGLES);
    for (int i = 0; i < 360; i = i + dAlfa) {
        glVertex3f(R * cos(DEG2RAD(i)), 0, R * sin(DEG2RAD(i)));
        glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i)), h, r * sin(DEG2RAD(i)));
        glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i + dAlfa)), h, r * sin(DEG2RAD(i + dAlfa)));

        glVertex3f(R * cos(DEG2RAD(i)), 0, R * sin(DEG2RAD(i)));
        glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i + dAlfa)), h, r * sin(DEG2RAD(i + dAlfa)));
        glVertex3f(R * cos(DEG2RAD(i + dAlfa)), 0, R * sin(DEG2RAD(i + dAlfa)));
    }
    glEnd();
    podstawa(n, R, 0);
    podstawa(n, r, h);
}
```

Efekt

$\frac{3}{4}$ walca

Zadanie indywidualne polega na stworzenia walca o promieniu 5 i wysokości 4 używając trybu GL_QUADS do stworzenia boków. Dodatkowo należało umożliwić zmianę liczby podziałów pionowych i poziomych (zmienna n).

Kod programu

```
void RysujWalec(float n)
{
    float h = 4.0, r = 5.0;
    float hDelta = (h / (float)n);
    float delta = (1.5 * M_PI / (float)n);
    // boki
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    for (float hTemp = 0.0; hTemp < h; hTemp += hDelta) {
        glBegin(GL_QUADS);
        for (float angle = 0.0; angle < (1.5 * M_PI); angle += delta) {
            glVertex3f(r * cos(angle), hTemp, r * sin(angle));
            glVertex3f(r * cos(angle), ((hTemp + hDelta) > h) ? h : (hTemp +
hDelta), r * sin(angle));
            angle += delta;
            if (angle > 1.5 * M_PI) {
                angle = 1.5 * M_PI;
                glVertex3f(r * cos(angle), ((hTemp + hDelta) > h) ? h : (hTemp +
hDelta), r * sin(angle));
                glVertex3f(r * cos(angle), hTemp, r * sin(angle));
                angle -= delta;
                break;
            }
            glVertex3f(r * cos(angle), ((hTemp + hDelta) > h) ? h : (hTemp +
hDelta), r * sin(angle));
            glVertex3f(r * cos(angle), hTemp, r * sin(angle));
            angle -= delta;
        }
        glEnd();
    }

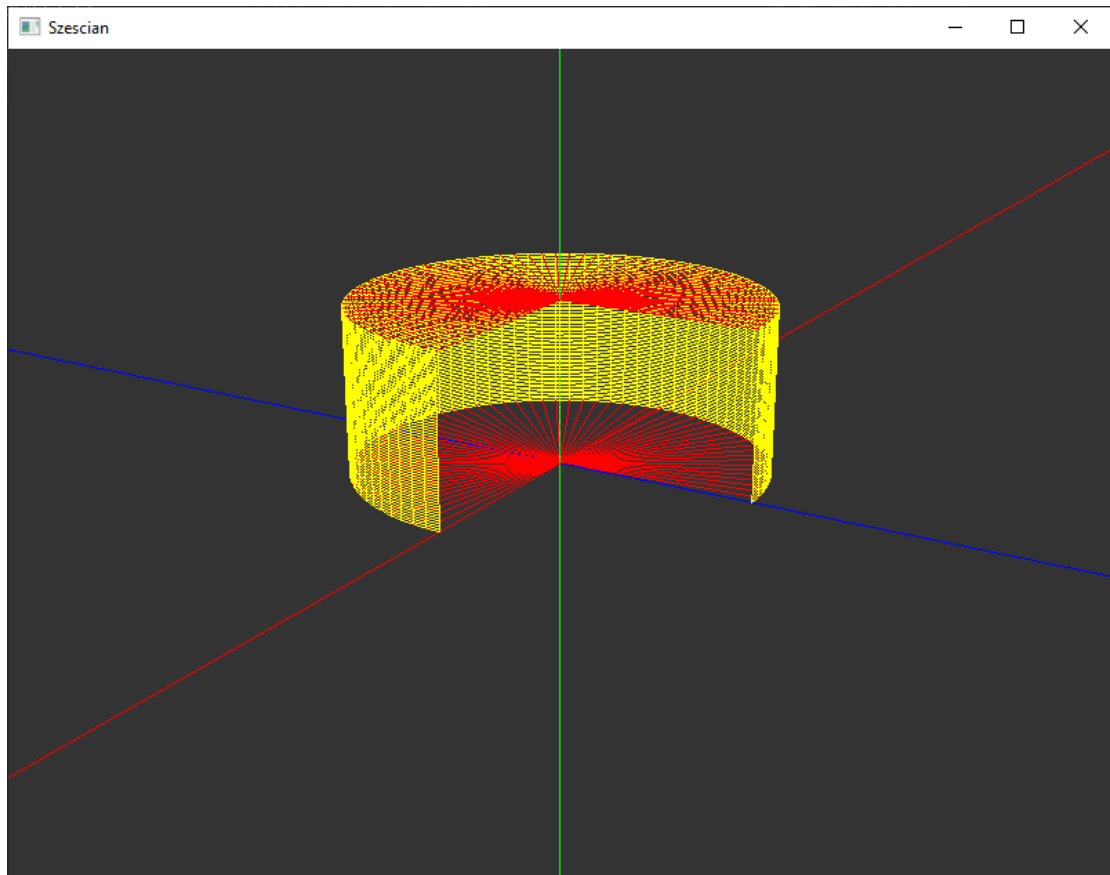
    // góra
    glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);
    glBegin(GL_TRIANGLE_FAN);
    glVertex3f(0.0, h, 0.0);
    for (float angle = 0; angle <= ((1.5 * M_PI) + delta); angle += delta)
        glVertex3f(r * cos((angle > 1.5 * M_PI) ? 1.5 * M_PI : angle), h, r *
sin((angle > 1.5 * M_PI) ? 1.5 * M_PI : angle));
    glEnd();

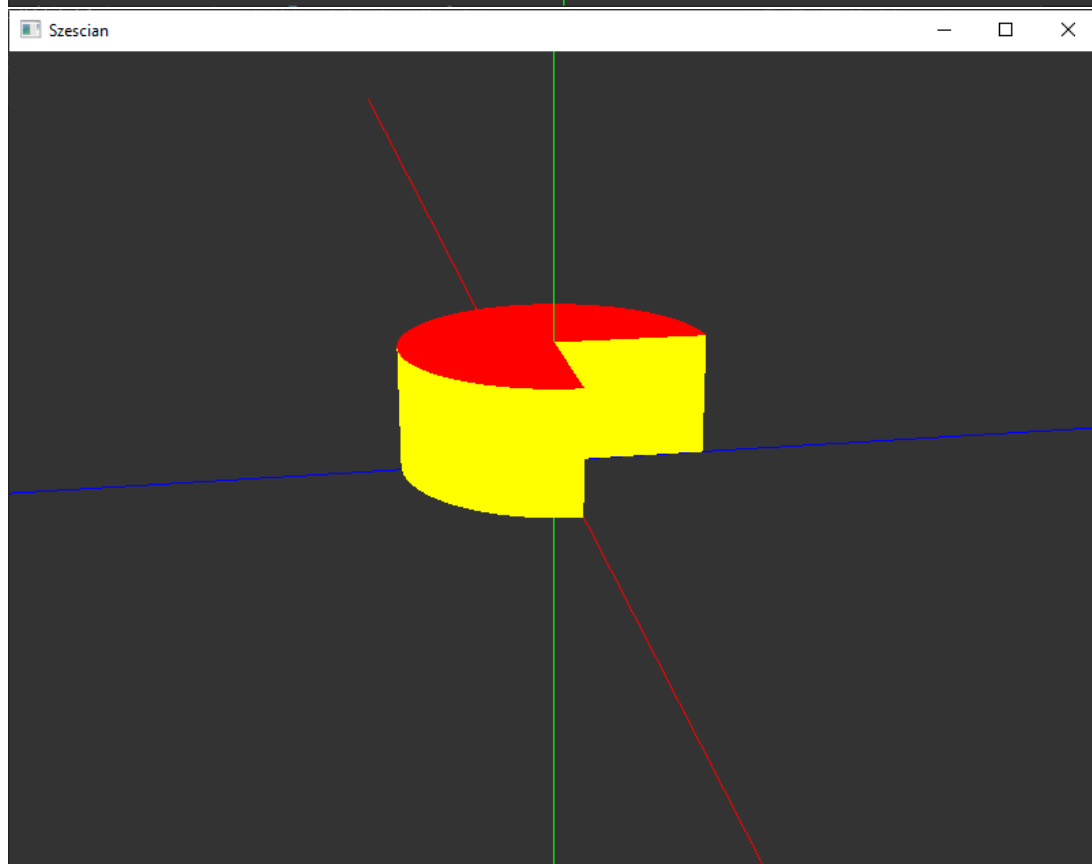
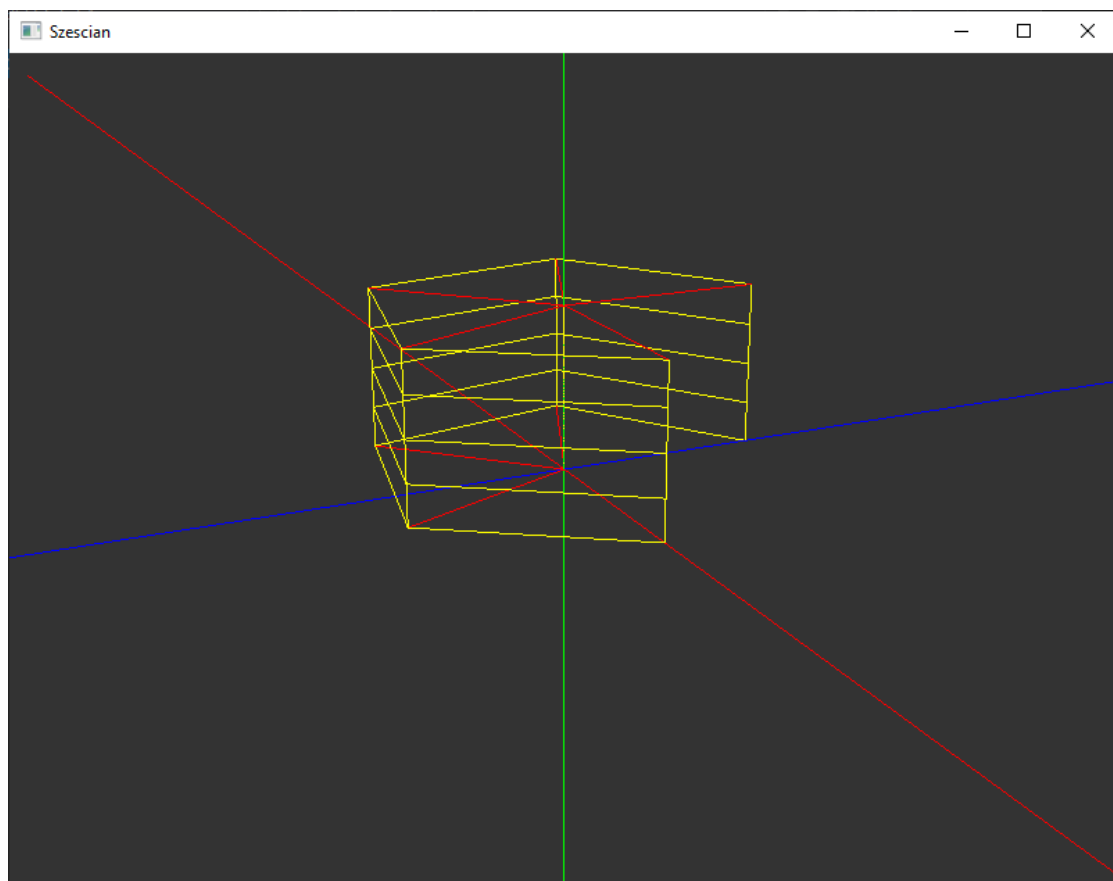
    // dół
    glBegin(GL_TRIANGLE_FAN);
    glVertex3f(0.0, 0.0, 0.0);
    for (float angle = 0; angle <= ((1.5 * M_PI) + delta); angle += delta)
        glVertex3f(r * cos((angle > 1.5 * M_PI) ? 1.5 * M_PI : angle), 0, r *
sin((angle > 1.5 * M_PI) ? 1.5 * M_PI : angle));
    glEnd();

    // domknięcie
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    glBegin(GL_QUADS);
    glVertex3f(0.0, 0, 0.0);
    glVertex3f(0.0, h, 0.0);
    glVertex3f(r, h, 0);
    glVertex3f(r, 0, 0);
}
```

```
glVertex3f(0.0, 0, 0.0);  
glVertex3f(0.0, h, 0.0);  
glVertex3f(0, h, -r);  
glVertex3f(0, 0, -r);  
glEnd();  
}
```

Efekt

Laboratorium 5

Cel ćwiczenia

Głównymi celami ćwiczenia było:

- Wyznaczenie wektorów normalnych
- Dodanie dwóch niezależnych źródeł światła
- Zmiana materiału bryły
- Zmiana trybu cieniowania
- Zobrazowanie menu programu

Wyznaczenie wektorów normalnych i zobrazowanie modelu geometrycznego bryły

W OpenGL, wektory normalne są używane do określenia jak światło będzie odbijać się od powierzchni trójkątów. Aby wyznaczyć wektory normalne, należy obliczyć wektor normalny dla każdego trójkąta, który tworzy powierzchnię. Można to zrobić przez obliczenie iloczynu wektorowego dwóch wektorów tworzących trójkąt. Następnie, aby wyświetlić wektory normalne, należy ustawić odpowiedni tryb rysowania (np. GL_LINES) i rysować linie z położenia środka każdego trójkąta w kierunku obliczonego wektora normalnego.

Kod programu

```
void RysujWalec() {
    delta = r / ilosc_podzialow;
    beta = h / ilosc_podzialow;
    alfa = kat / ilosc_podzialow;
    double temp_r, temp_r_2, temp_h, temp_h_2;

    //dolna podstawa
    glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);
    glBegin(GL_TRIANGLE_FAN);
    glVertex3f(0.0, 0.0, 0.0);
    for (int i = 0.0; i * alfa <= kat; i++)
    {
        glNormal3f(0, -1, 0);
        glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), 0, r * sin(DEG2RAD(i * alfa)));
    }
    glEnd();

    //gorna podstawa
    glColor3f(1.0, 0.0, 0.0);
    glBegin(GL_TRIANGLE_FAN);
    glVertex3f(0.0, h, 0.0);
    for (int i = 0.0; i * alfa <= kat; i++)
    {
        glNormal3f(0, 1, 0);
        glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), h, r * sin(DEG2RAD(i * alfa)));
    }
    glEnd();

    //boki
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    for (int j = 0; j < ilosc_podzialow; j++)
    {
        temp_h = j * beta;
        temp_h_2 = (j + 1) * beta;
        glBegin(GL_TRIANGLES);
```

```

        for (int i = 0.0; i * alfa < kat; i++)
        {
            glNormal3f(cos(DEG2RAD(i * alfa)), 0, sin(DEG2RAD(i * alfa)));
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h, r * sin(DEG2RAD(i *
alfa)));
            glNormal3f(cos(DEG2RAD(i * alfa)), 0, sin(DEG2RAD(i * alfa)));
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h_2, r * sin(DEG2RAD(i *
alfa)));
            glNormal3f(cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), 0, sin(DEG2RAD((i + 1) *
alfa)));
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h, r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
            glNormal3f(cos(DEG2RAD(i * alfa)), 0, sin(DEG2RAD(i * alfa)));
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h_2, r * sin(DEG2RAD(i *
alfa)));
            glNormal3f(cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), 0, sin(DEG2RAD((i + 1) *
alfa)));
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h, r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
            glNormal3f(cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), 0, sin(DEG2RAD((i + 1) *
alfa)));
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h_2, r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
        }
        glEnd();
    }

    //domkniecie z
    glColor3f(1.0, 1.0, 0.0);
    for (int j = 0; j < ilosc_podzialow; j++)
    {
        temp_h = j * beta;
        temp_h_2 = (j + 1) * beta;
        glBegin(GL_TRIANGLES);
        for (int i = 0.0; i * alfa < kat; i++)
        {
            glNormal3f(-1, 0, 0);
            temp_r = i * delta;
            temp_r_2 = (i + 1) * delta;
            glVertex3f(0, temp_h, -temp_r_2);
            glVertex3f(0, temp_h_2, -temp_r_2);
            glVertex3f(0, temp_h, -temp_r);
            glVertex3f(0, temp_h_2, -temp_r);
            glVertex3f(0, temp_h, -temp_r);
            glVertex3f(0, temp_h_2, -temp_r_2);
        }
        glEnd();
    }

    //domkniecie x
    for (int j = 0; j < ilosc_podzialow; j++)
    {
        temp_h = j * beta;
        temp_h_2 = (j + 1) * beta;
        glBegin(GL_TRIANGLES);
        for (int i = 0.0; i * alfa < kat; i++)
        {
            glNormal3f(0, 0, -1);
            temp_r = i * delta;
            temp_r_2 = (i + 1) * delta;
            glVertex3f(temp_r_2, temp_h, 0);
            glVertex3f(temp_r_2, temp_h_2, 0);
            glVertex3f(temp_r, temp_h, 0);
        }
    }

```



```

        glVertex3f(temp_r, temp_h_2, 0);
        glVertex3f(temp_r, temp_h, 0);
        glVertex3f(temp_r_2, temp_h_2, 0);
    }
    glEnd();
}
}

void CzyNormalne() {
    delta = r / ilosc_podzialow;
    beta = h / ilosc_podzialow;
    alfa = kat / ilosc_podzialow;
    double temp_r, temp_r_2, temp_h, temp_h_2;
    //zaobrazowanie wektorow normalnych sciany bocznej
    glColor3f(0.0, 0.0, 0.0);
    for (int j = 0; j < ilosc_podzialow; j++)
    {
        temp_h = j * beta;
        temp_h_2 = (j + 1) * beta;
        glBegin(GL_LINES);
        for (int i = 0.0; i * alfa < kat; i++)
        {
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h, r * sin(DEG2RAD(i *
alfa)));
            glVertex3f(1.5 * r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h, 1.5 * r *
sin(DEG2RAD(i * alfa)));

            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h_2, r * sin(DEG2RAD(i *
alfa)));
            glVertex3f(1.5 * r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h_2, 1.5 * r *
sin(DEG2RAD(i * alfa)));

            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h, r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
            glVertex3f(1.5 * r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h, 1.5 * r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));

            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h_2, r * sin(DEG2RAD(i *
alfa)));
            glVertex3f(1.5 * r * cos(DEG2RAD(i * alfa)), temp_h_2, 1.5 * r *
sin(DEG2RAD(i * alfa)));

            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h, r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
            glVertex3f(1.5 * r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h, 1.5 * r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));

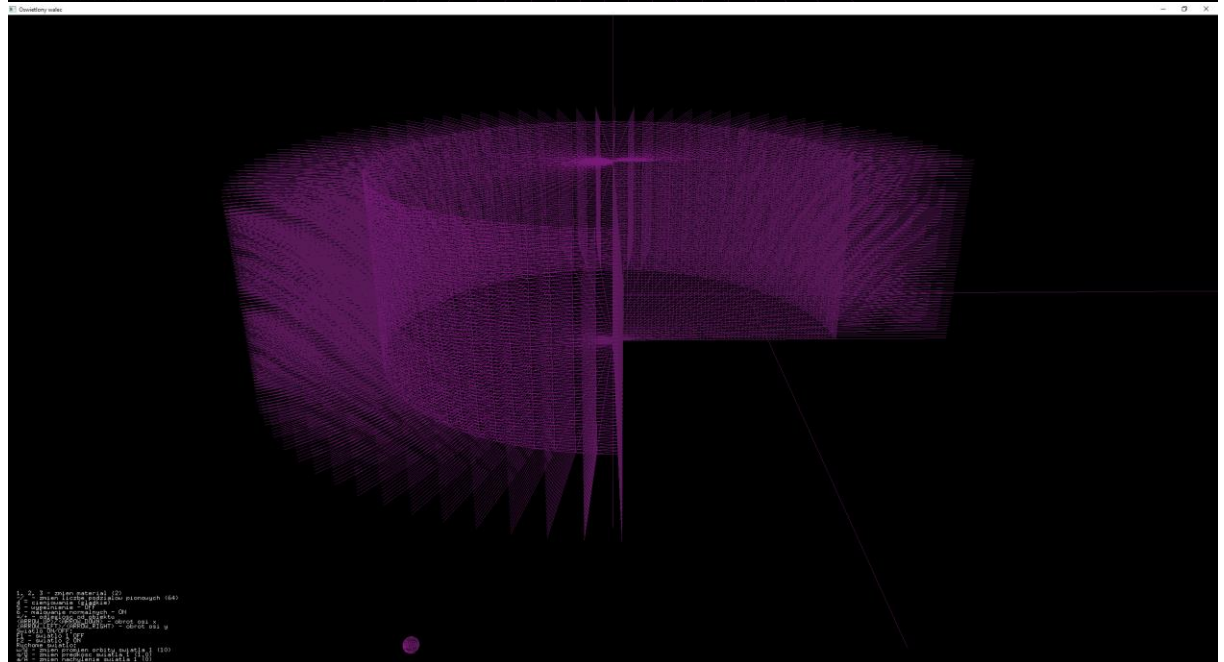
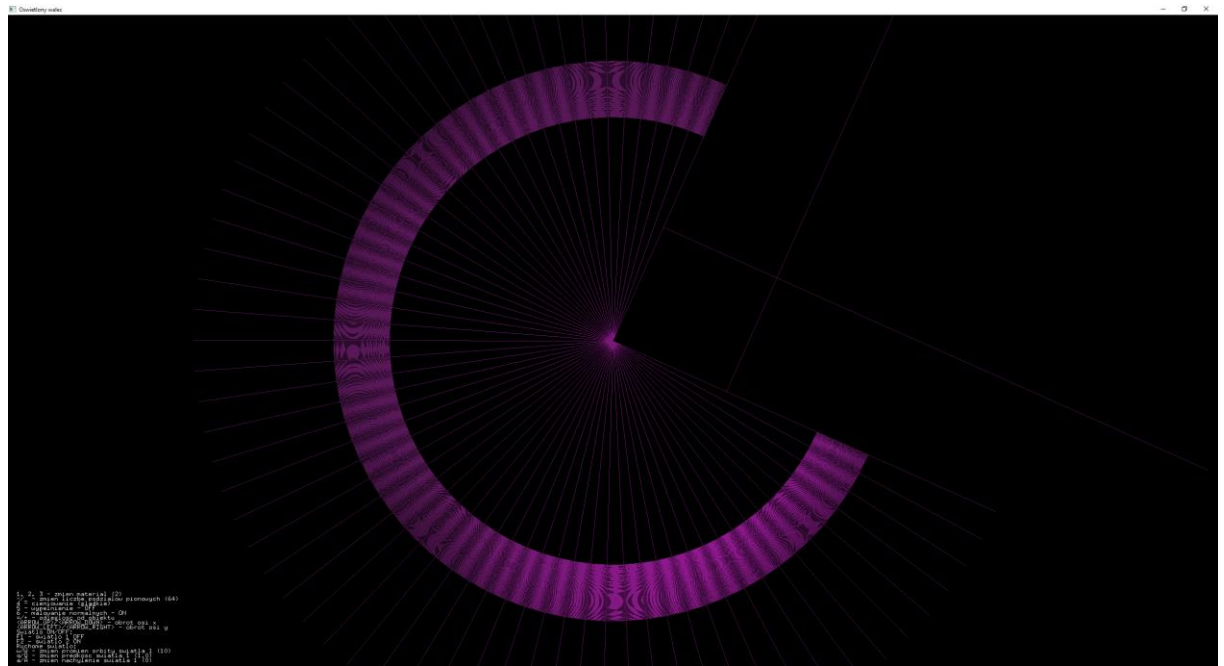
            glVertex3f(r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h_2, r *
sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
            glVertex3f(1.5 * r * cos(DEG2RAD((i + 1) * alfa)), temp_h_2, 1.5 * r
* sin(DEG2RAD((i + 1) * alfa)));
        }
        //wektory podstaw do zaobrazowania
        glVertex3f(0, -5, 0);
        glVertex3f(0, 9, 0);

        //zaobrazowanie wektorow scianek lezacych na osi x/z
        glVertex3f(0, 2, -2.5);
        glVertex3f(12, 2, -2.5);
        glVertex3f(2.5, 2, -12);
        glVertex3f(2.5, 2, 0);
    }
}

```

```
        glEnd();
    }
}
```

Efekt

Definicja i zmiana położenia źródła światła

W OpenGL, aby dodać źródło światła, należy skonfigurować jego parametry i ustawić jego pozycję, można to zrobić za pomocą funkcji `glLight`.

OpenGL obsługuje kilka różnych źródeł światła (np. `GL_LIGHT0`, `GL_LIGHT1` itd.) Można skonfigurować parametry i pozycję każdego z nich osobno.

Ważne jest, aby pamiętać, że aby światło mogło być widoczne na rysowanych bryłach, trzeba włączyć oświetlenie globalne za pomocą `glEnable(GL_LIGHTING)`.

Kod programu

```
GLfloat param_swiatla[10][4] = {
{0.5, 0.5, 0.0, 1.0},    // [0] otoczenie
{0.5, 0.5, 0.0, 1.0},    // [1] rozproszenie
{0.5, 0.5, 0.0, 1.0},    // [2] lustrzane
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [3] połozenie
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [4] kierunek swiecenia
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [5] tlumienie katowe swiatla
{45.0, 0.0, 0.0, 0.0},   // [6] kat odcięcia swiatla
{1.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [7] stale tlumienie
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [8] tlumienie liniowe
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0} }; // [9] tlumienie kwadratowe

GLfloat param_swiatla2[10][4] = {
{0.5, 0.0, 0.5, 0.7},    // [0] otoczenie
{0.5, 0.0, 0.5, 0.7},    // [1] rozproszenie
{0.5, 0.0, 0.5, 0.7},    // [2] lustrzane
{10.0, -5.0, 10.0, 1.0}, // [3] połozenie
{-1.0, 1.0, -1.0, 1.0},  // [4] kierunek swiecenia
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [5] tlumienie katowe swiatla
{180.0, 0.0, 0.0, 0.0},  // [6] kat odcięcia swiatla
{1.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [7] stale tlumienie
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0},    // [8] tlumienie liniowe
{0.0, 0.0, 0.0, 0.0} }; // [9] tlumienie kwadratowe

memcpy(swiatlo, param_swiatla, LPOZ_MENU_SWIATLA * 4 * sizeof(GLfloat));
memcpy(swiatlo2, param_swiatla2, LPOZ_MENU_SWIATLA * 4 * sizeof(GLfloat));

void WlaczOswietlenie(void)
{
    GLfloat pozycja_swiatla[] = { promien_swiatla * cos(DEG2RAD(kat_swiatla)) ,
0.01 , promien_swiatla * sin(DEG2RAD(kat_swiatla)), 1.0 };
    GLfloat kierunek_swiatla[] = { -(promien_swiatla *
cos(DEG2RAD(kat_swiatla))) , 0.0 , -(promien_swiatla *
sin(DEG2RAD(kat_swiatla))), 0.0 };

    // Odblokowanie zerowego zrodla swiatla
    if (wlacznik1)glEnable(GL_LIGHT0);
    else glDisable(GL_LIGHT0);
    if (wlacznik2) glEnable(GL_LIGHT1);
    else glDisable(GL_LIGHT1);

    // Inicjowanie swiatla 1 + mala sferka

    glPushMatrix();
    glRotatef(nachylenie_swiatla, 1, 0, 0);
```

```

    glTranslatef(promien_swiatla * cos(DEG2RAD(kat_swiatla)), 0.01,
promien_swiatla * sin(DEG2RAD(kat_swiatla)));
    glColor3f(0.0, 0.0, 0.0);
    glutSolidSphere(0.1, 20, 20);

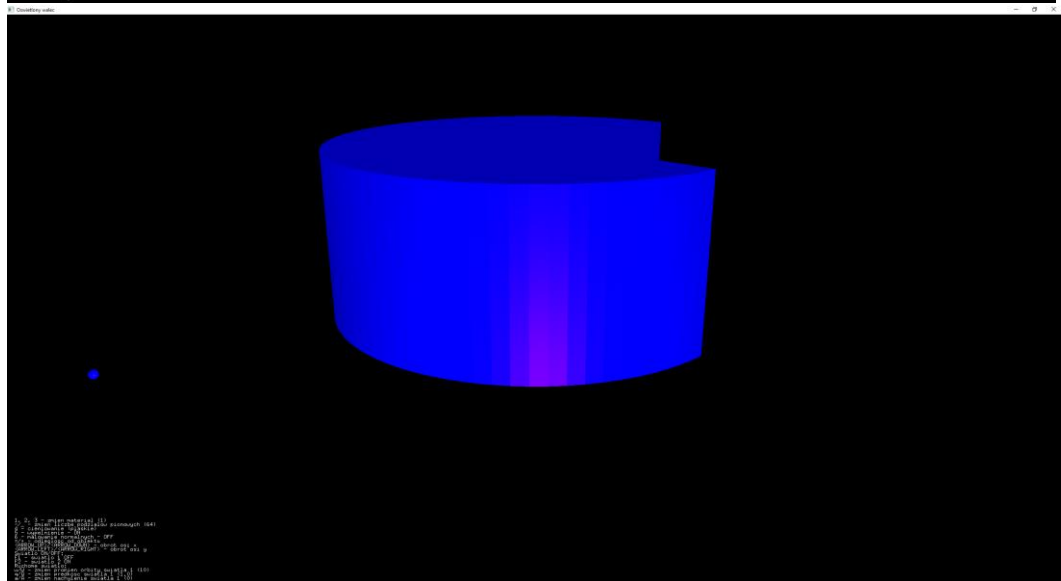
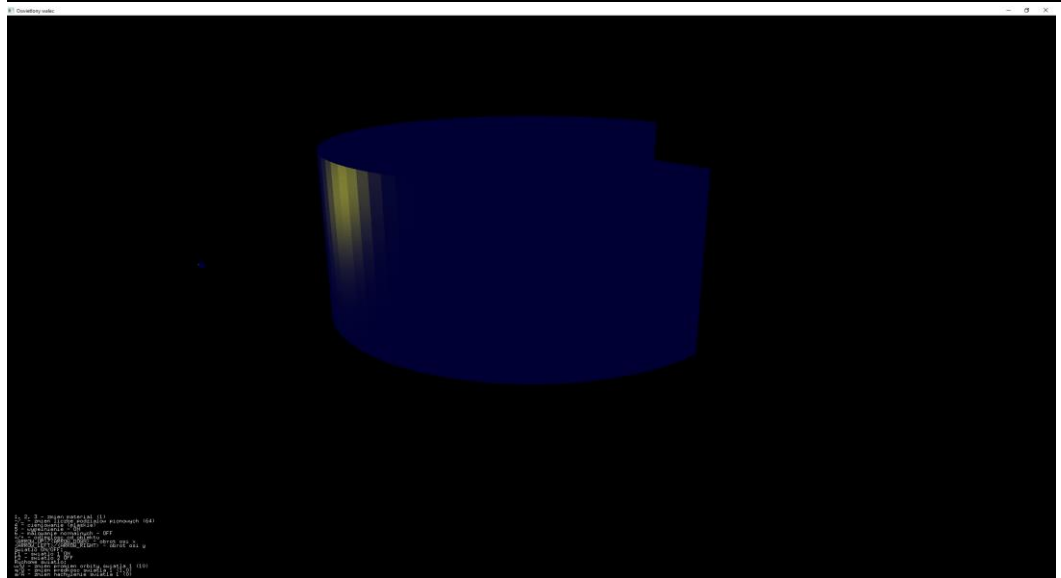
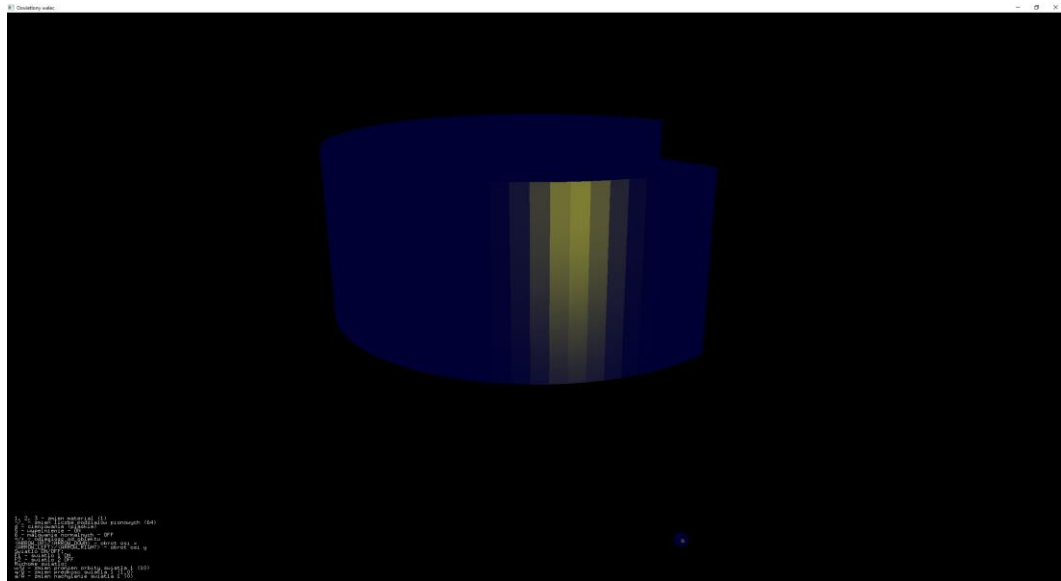
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_AMBIENT, swiatlo[0]);
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_DIFFUSE, swiatlo[1]);
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_SPECULAR, swiatlo[2]);
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_POSITION, pozycja_swiatla);
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_SPOT_DIRECTION, kierunek_swiatla);
    glLightf(GL_LIGHT0, GL_SPOT_EXPONENT, swiatlo[5][0]);
    glLightf(GL_LIGHT0, GL_SPOT_CUTOFF, swiatlo[6][0]);
    glLightf(GL_LIGHT0, GL_CONSTANT_ATTENUATION, swiatlo[7][0]);
    glLightf(GL_LIGHT0, GL_LINEAR_ATTENUATION, swiatlo[8][0]);
    glLightf(GL_LIGHT0, GL_QUADRATIC_ATTENUATION, swiatlo[9][0]);

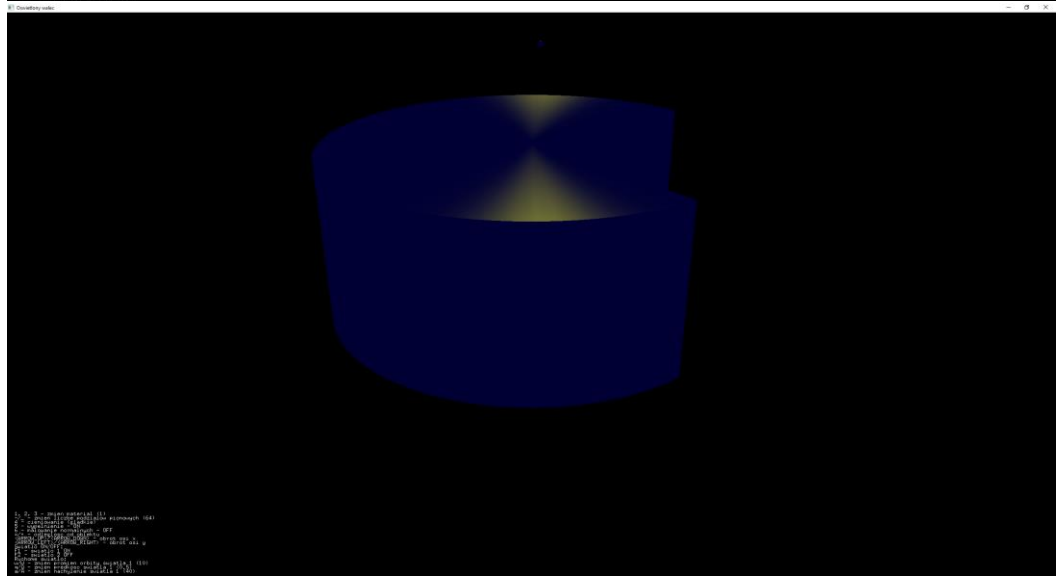
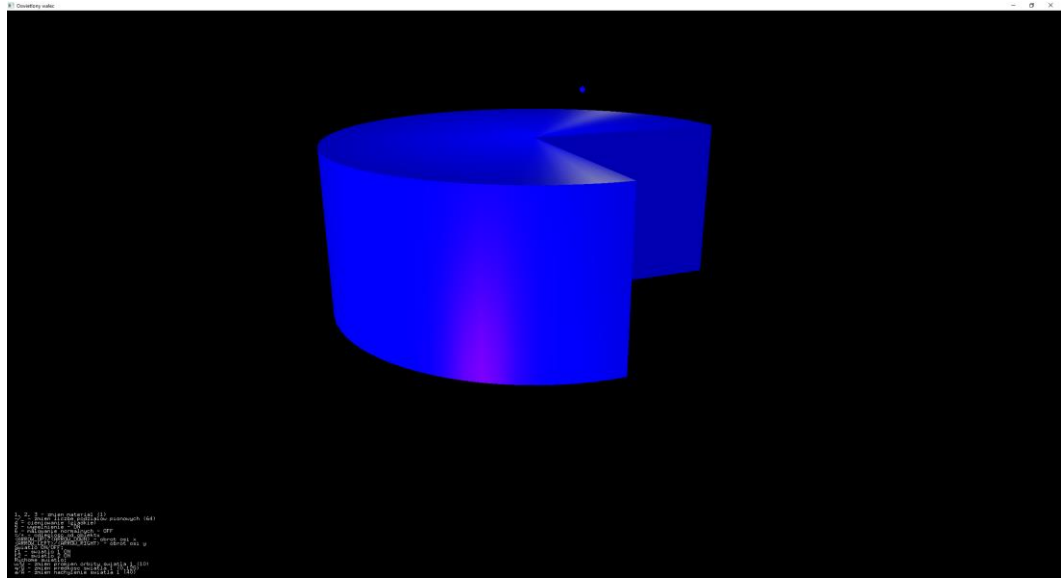
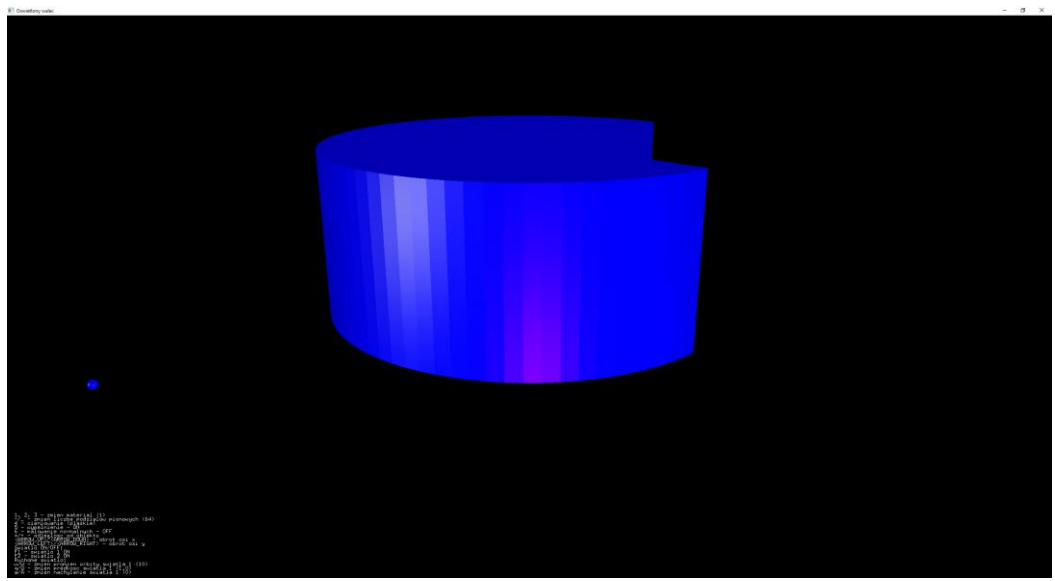
    glPopMatrix();

    // Inicjowanie wiat a 2
    glLightfv(GL_LIGHT1, GL_AMBIENT, swiatlo2[0]);
    glLightfv(GL_LIGHT1, GL_DIFFUSE, swiatlo2[1]);
    glLightfv(GL_LIGHT1, GL_SPECULAR, swiatlo2[2]);
    glLightfv(GL_LIGHT1, GL_POSITION, swiatlo2[3]);
    glLightfv(GL_LIGHT1, GL_SPOT_DIRECTION, swiatlo2[4]);
    glLightf(GL_LIGHT1, GL_SPOT_EXPONENT, swiatlo2[5][0]);
    glLightf(GL_LIGHT1, GL_SPOT_CUTOFF, swiatlo2[6][0]);
    glLightf(GL_LIGHT1, GL_CONSTANT_ATTENUATION, swiatlo2[7][0]);
    glLightf(GL_LIGHT1, GL_LINEAR_ATTENUATION, swiatlo2[8][0]);
    glLightf(GL_LIGHT1, GL_QUADRATIC_ATTENUATION, swiatlo2[9][0]);
}

```

Efekt

Definicja i zmiana materiału bryły

W OpenGL można zmienić wygląd bryły poprzez zmianę jej parametrów materiałowych. Aby to zrobić, należy skonfigurować parametry materiału przed rysowaniem bryły. Na przykład, aby ustawić kolor bryły na czerwony, należy ustawić parametr "ambient" i "diffuse" na (1.0, 0.0, 0.0, 1.0) za pomocą funkcji `glMaterialfv`.

Kod programu

```
GLfloat param_materialu[6][4] = { //niebieski blyszczacy widziany w bialym swietle
    {0.0, 0.0, 1.0, 1.0}, // [0] wspolczynnik odbicia swiatla otoczenia
    {0.0, 0.0, 1.0, 1.0}, // [1] wspolczynnik odbicia swiatla rozproszonego
    {1.0, 1.0, 1.0, 1.0}, // [2] wspolczynnik odbicia swiatla lustrzanego
    {50.0, 0.0, 0.0, 0.0}, // [3] polysk
    {0.0, 0.0, 0.0, 0.0} }; // [4] kolor swiatla emitowanego

GLfloat param_materialu2[6][4] = { //szary matowy widziany w bialym swietle
    {0.5, 0.5, 0.5, 1.0}, // [0] wspolczynnik odbicia swiatla otoczenia
    {0.5, 0.5, 0.5, 1.0}, // [1] wspolczynnik odbicia swiatla rozproszonego
    {0.0, 0.0, 0.0, 1.0}, // [2] wspolczynnik odbicia swiatla lustrzanego
    {0.0, 0.0, 0.0, 0.0}, // [3] polysk
    {0.0, 0.0, 0.0, 0.0} }; // [4] kolor swiatla emitowanego

GLfloat param_materialu3[6][4] = { //polerowane zloto
    {0.247250, 0.224500, 0.064500, 1.000000}, // [0] wspolczynnik odbicia
    {0.346150, 0.314300, 0.090300, 1.000000}, // [1] wspolczynnik odbicia
    {0.797357, 0.723991, 0.208006, 1.000000}, // [2] wspolczynnik odbicia
    {83.2, 0.0, 0.0, 0.0}, // [3] polysk
    {0.0, 0.0, 0.0, 0.0} }; // [4] kolor swiatla emitowanego

void Material1(void) {
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_AMBIENT, material[0]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_DIFFUSE, material[1]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SPECULAR, material[2]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SHININESS, material[3]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_EMISSION, material[4]);
}

void Material2(void) {
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_AMBIENT, material2[0]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_DIFFUSE, material2[1]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SPECULAR, material2[2]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SHININESS, material2[3]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_EMISSION, material2[4]);
}

void Material3(void) {
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_AMBIENT, material3[0]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_DIFFUSE, material3[1]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SPECULAR, material3[2]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SHININESS, material3[3]);
    glMaterialfv(GL_FRONT, GL_EMISSION, material3[4]);
}
```

```

void WyswietlObraz(void)
{
    // Wyczyszczenie bufora ramki i bufora glebokosci
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);

    // Okreslenie wielkosci widoku, wlaczenie rzutowania perspektywicznego
    // i zainicjowanie stosu macierzy modelowania
    UstawParametryWidoku(szerokoscOkna, wysokoscOkna);

    // Ustalenie polozenia obserwatora
    glTranslatef(0, 0, odleglosc);
    glRotatef(rotObsX, 1, 0, 0);
    glRotatef(rotObsY, 0, 1, 0);
    glRotatef(rotObsZ, 0, 0, 1);

    // Generacja obrazu
    if (kolor == 0) Material1();
    else if (kolor == 1) Material2();
    else Material3();

    RysujWalec();

    if (normalne == 1) CzyNormalne();
    WlaczOswietlenie();

    // Narysowanie tekstow z opisem parametrow oswietlenia i materialu
    RysujNakladke();

    // Przelaczenie buforow ramki
    glutSwapBuffers();

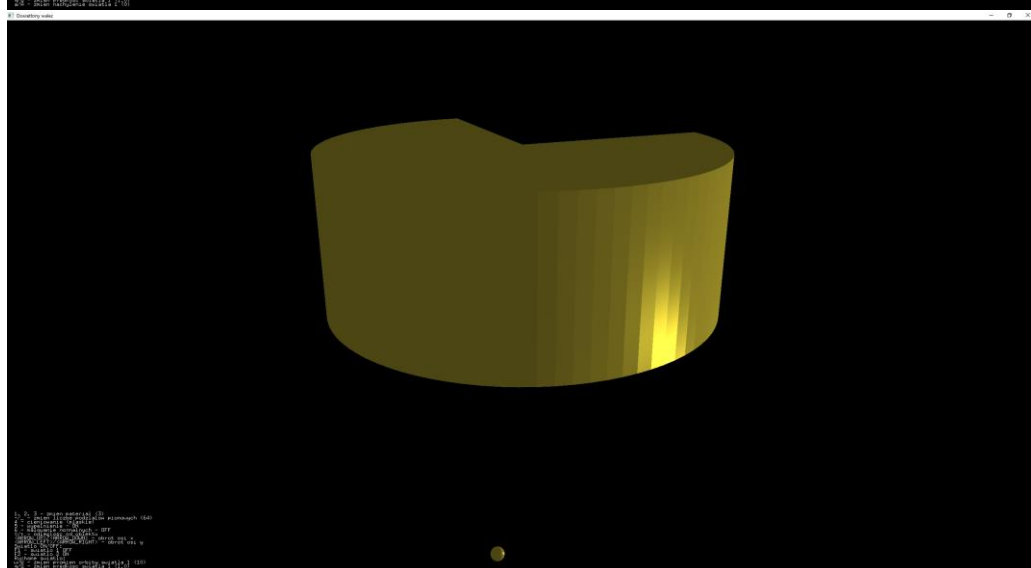
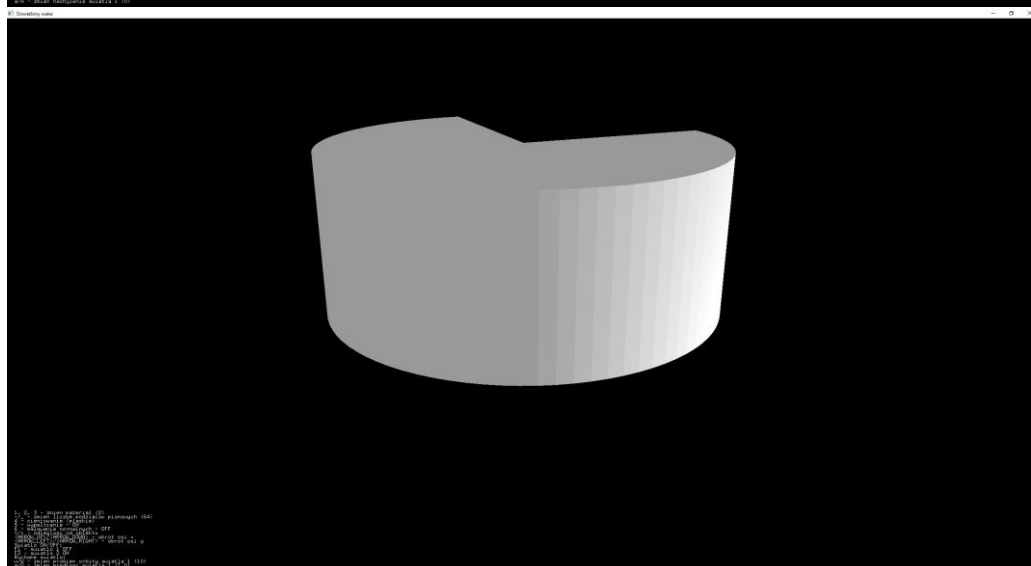
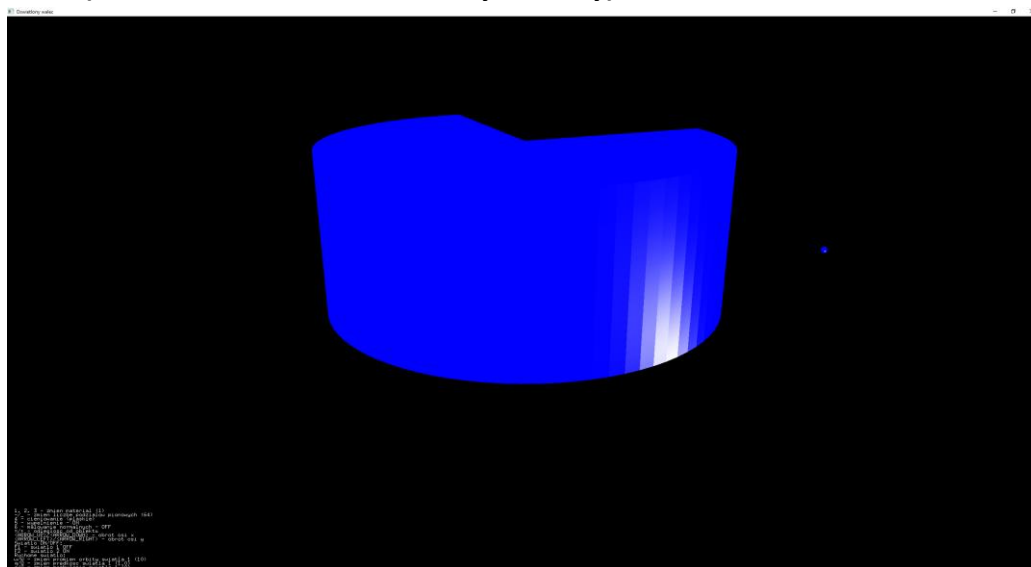
    // Wy wietlanie siatki/materialow
    if (malowanie == 1) glPolygonMode(GL_FRONT_AND_BACK, GL_LINE);
    else glPolygonMode(GL_FRONT_AND_BACK, GL_FILL);

    if (cieniowanie == 1) glShadeModel(GL_SMOOTH);
    else glShadeModel(GL_FLAT);

    if (szybkosc_swiatla == 0) kat_swiatla = kat_swiatla + 0.5;
    else if (szybkosc_swiatla == 1) kat_swiatla = kat_swiatla + 0.25;
    else if (szybkosc_swiatla == 2) kat_swiatla = kat_swiatla + 0.125;
}

```


Efekt (kolor światła został zmieniony na biały)

Zmiana trybu cieniowania

W OpenGL istnieje kilka trybów cieniowania, które można ustawić, aby zmienić sposób, w jaki cienie są rysowane na bryłach.

- GL_FLAT: Cienie są obliczane tylko dla pierwszego trójkąta tworzącego powierzchnię, co powoduje, że powierzchnie wyglądają płasko.
- GL_SMOOTH: Cienie są obliczane dla każdego punktu na powierzchni, co powoduje, że powierzchnie wyglądają bardziej naturalnie i z wygładzonymi przejściami kolorów.

Aby zmienić tryb cieniowania, należy użyć funkcji `glShadeModel` i przekazać do niej odpowiedni argument (`GL_FLAT` lub `GL_SMOOTH`).

Kod programu

```
void WyswietlObraz(void)
{
    // Wyczyszczenie bufora ramki i bufora głebokosci
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);

    // Okreslenie wielkosci widoku, wlaczenie rzutowania perspektywicznego
    // i zainicjowanie stosu macierzy modelowania
    UstawParametryWidoku(szerokoscOkna, wysokoscOkna);

    // Ustalenie polozenia obserwatora
    glTranslatef(0, 0, odleglosc);
    glRotatef(rotObsX, 1, 0, 0);
    glRotatef(rotObsY, 0, 1, 0);
    glRotatef(rotObsZ, 0, 0, 1);

    // Generacja obrazu
    if (kolor == 0) Material1();
    else if (kolor == 1) Material2();
    else Material3();

    RysujWalec();

    if (normalne == 1) CzyNormalne();
    WlaczOswietlenie();

    // Narysowanie tekstow z opisem parametrow oswietlenia i materialu
    RysujNakladke();

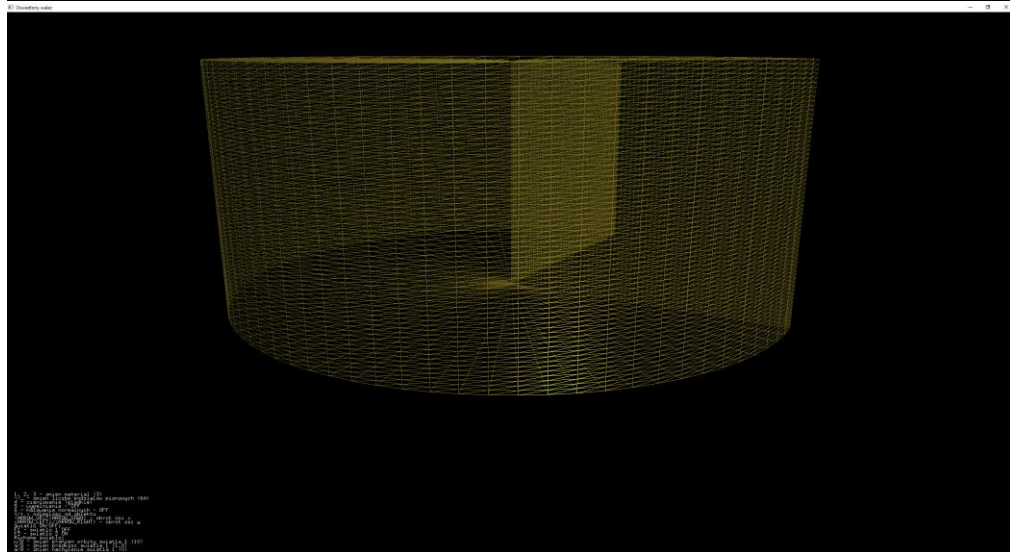
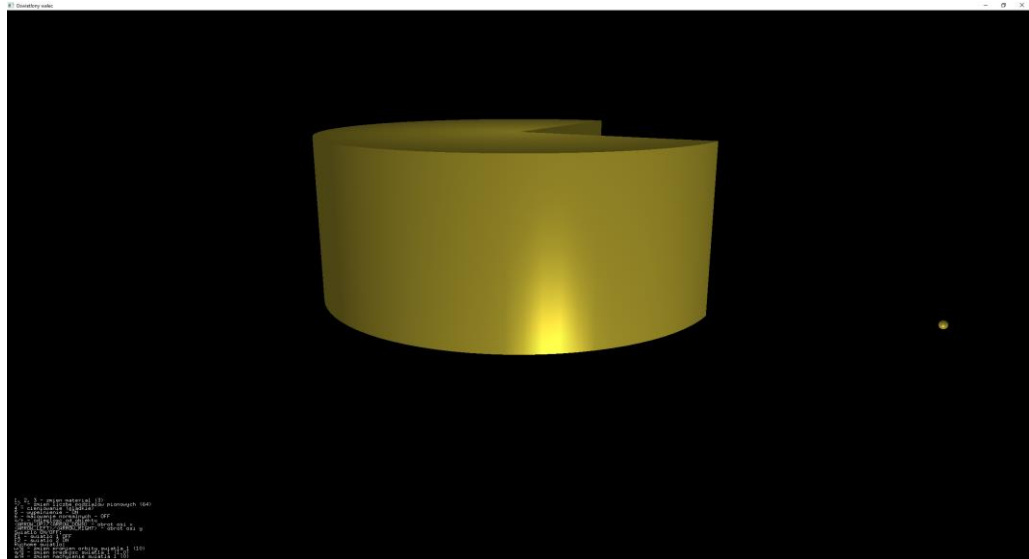
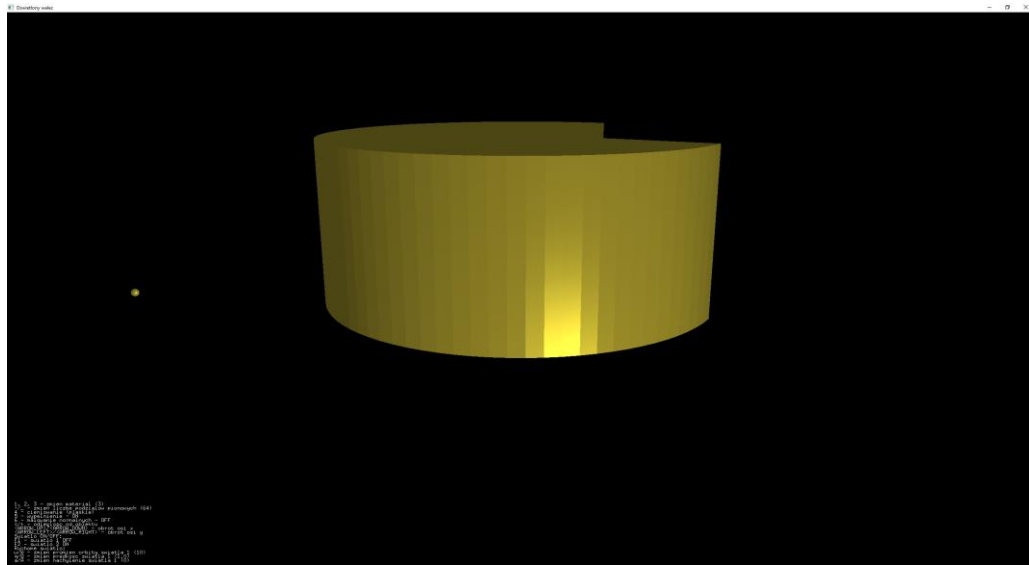
    // Przelaczenie buforow ramki
    glutSwapBuffers();

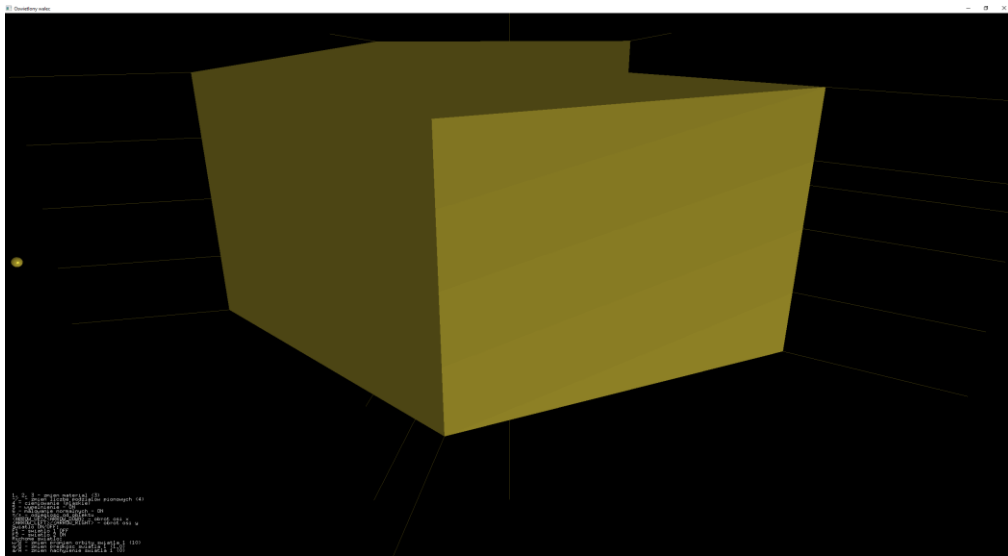
    // Wy wietlanie siatki/materialow
    if (malowanie == 1) glPolygonMode(GL_FRONT_AND_BACK, GL_LINE);
    else glPolygonMode(GL_FRONT_AND_BACK, GL_FILL);

    if (cieniowanie == 1) glShadeModel(GL_SMOOTH);
    else glShadeModel(GL_FLAT);

    if (szybkosc_swiatla == 0) kat_swiatla = kat_swiatla + 0.5;
    else if (szybkosc_swiatla == 1) kat_swiatla = kat_swiatla + 0.25;
    else if (szybkosc_swiatla == 2) kat_swiatla = kat_swiatla + 0.125;
}
```

Efekt

Zobrazowanie menu programu

Aby dodać menu do programu OpenGL za pomocą funkcji `glutBitmapCharacter` i `glRasterPos2i`, należy najpierw skonfigurować pozycję tekstu, a następnie wyświetlić tekst na ekranie. Tekst jest wyświetlany na ekranie za pomocą funkcji `glutBitmapCharacter()`, która przyjmuje jako argument czcionkę (np. `GLUT_BITMAP_9_BY_15`) i znak do wyświetlenia. Aby zrobić menu, należy po prostu dodać kolejne wywołania `glutBitmapCharacter()` i ustawić odpowiednią pozycję tekstu.

Kod programu

```
void RysujTekstRastrowy(void* font, char* tekst)
{
    for (int i = 0; i < (int)strlen(tekst); i++)
        glutBitmapCharacter(font, tekst[i]);
}

void RysujNakladke(void)//slasz piekne menu, nie trzaeba interaktywnie
{
    char buf[255];
    // Zmiana typu rzutu z perspektywicznego na ortogonalny
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glPushMatrix();
    glLoadIdentity();
    glOrtho(0.0, szerokoscOkna, 0.0, wysokoscOkna, -100.0, 100.0);

    // Modelowanie sceny 2D (zawartosci nakladki)
    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glPushMatrix();
    glLoadIdentity();

    // Zablokowanie oswietlenia (mialoby ono wplyw na kolor tekstu)
    glDisable(GL_LIGHTING);

    // Okreslenie koloru tekstu
    glColor3f(1.0, 1.0, 1.0);

    // RYSOWANIE MENU
    glColor3f(1.0, 1.0, 1.0);

    sprintf(buf, " 1, 2, 3 - zmien material (%d)", kolor + 1);
    glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 150);
    RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

    sprintf(buf, " -/_ - zmien liczbe podzialow pionowych (%.f)",
ilosc_podzialow);
    glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 160);
    RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

    if (cieniowanie == 0) sprintf(buf, " 4 - cieniowanie (plaskie)");
    else sprintf(buf, " 4 - cieniowanie (gladkie)");
    glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 170);
    RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

    if (malowanie == 0) sprintf(buf, " 5 - wypelnienie - ON");
    else sprintf(buf, " 5 - wypelnienie - OFF");
    glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 180);
    RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);
}
```

```

if (normalne == 1) sprintf(buf, " 6 - malowanie normalnych - ON");
else sprintf(buf, " 6 - malowanie normalnych - OFF");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 190);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " =/+ - odleglosc od obiektu");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 200);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " <ARROW_UP>/<ARROW_DOWN> - obrot osi x");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 210);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " <ARROW_LEFT>/<ARROW_RIGHT> - obrot osi y");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 220);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " Swiatlo ON/OFF:");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 230);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

if (wlacznik1 == 1) sprintf(buf, " F1 - swiatlo 1 ON");
else sprintf(buf, " F1 - swiatlo 1 OFF");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 240);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

if (wlacznik2 == 1) sprintf(buf, " F2 - swiatlo 2 ON");
else sprintf(buf, " F2 - swiatlo 2 OFF");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 250);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " Ruchome swiatlo:");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 260);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " w/W - zmien promien orbity swiatla 1 (%.f)",
promien_swiatla);
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 270);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

if (szybkosc_swiatla == 0) sprintf(buf, " q/Q - zmien predkosc swiatla 1
(1.0)");
else if (szybkosc_swiatla == 1) sprintf(buf, " q/Q - zmien predkosc swiatla
1 (0.5)");
else if (szybkosc_swiatla == 2) sprintf(buf, " q/Q - zmien predkosc swiatla
1 (0.125)");
else sprintf(buf, " q/Q - zmien predkosc swiatla 1 (STOP)");
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 280);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

sprintf(buf, " a/A - zmien nachylenie swiatla 1 (%.f)", nachylenie_swiatla);
glRasterPos2i(X_OFFSET_OBIEKT, Y_OFFSET_OBIEKT - 290);
RysujTekstRastrowy(GLUT_BITMAP_8_BY_13, buf);

// Przywrocenie macierzy sprzed wywolania funkcji
glMatrixMode(GL_PROJECTION);
glPopMatrix();
glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
glPopMatrix();

// Odblokowanie oswietlenia
glEnable(GL_LIGHTING);

```

}

Efekt

```
1, 2, 3 - zmien material (1)
-/ - zmien liczbe podzialow pionowych (64)
4 - cieniowanie (gladkie)
5 - wypelnienie - ON
6 - malowanie normalnych - OFF
=/+ - odleglosc od obiektu
<ARROW_UP> / <ARROW_DOWN> - obrot osi x
<ARROW_LEFT> / <ARROW_RIGHT> - obrot osi y
Swiatlo ON/OFF:
F1 - swiatlo 1 ON
F2 - swiatlo 2 OFF
Ruchome swiatlo:
w/W - zmien promien orbity swiatla 1 (10)
q/Q - zmien predkosc swiatla 1 (0.5)
a/A - zmien nachylenie swiatla 1 (40)
```

4. Podsumowanie

Wszystkie postawione przede mną zadania zostały pomyślnie zrealizowane.

Podczas oddawania prac na zajęciach błędnie wykonałem wyznaczanie wektorów normalnych i co za tym idzie oświetlenie. Jak widać po powyższym opracowaniu niedociągnięcia te zostały poprawione.

Na zajęciach dowiedziałem, że OpenGL jest zaawansowaną i trudną do opanowania biblioteką graficzną, która pozwala na tworzenie trójwymiarowych aplikacji graficznych. W sprawozdaniu opisałem różne sposoby wykorzystania tej biblioteki takie jak: wyznaczanie i wyświetlanie wektorów normalnych, zmiana materiału bryły, zmiana trybu cieniowania, dodanie źródeł światła oraz tworzenie menu. Jest to tylko mała część możliwości OpenGL, posiada on bowiem jeszcze wiele różnych funkcji i opcji, takich jak animacje, efekty specjalne, itp., które pozwalają na dostosowanie wyglądu i zachowania aplikacji do indywidualnych potrzeb. Aby poznać je wszystkie trzeba poświęcić wiele czasu na naukę i praktykę, o czym przekonałem się na zajęciach, podczas poprawiania błędów i robienia zadania indywidualnego.